

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

Первомайський навчально-науковий інститут

Кафедра економіки, обліку та підприємництва

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Зовнішньоекономічна діяльність»

Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Обов'язкова
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність/спеціалізація	051 Економіка
Освітня програма	Економіка підприємства
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	Лекції, практичні завдання
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Мова викладання	українська
Викладач	Хмарська Ірина Анатоліївна, к.е.н., доцент кафедри економіки, обліку та підприємництва
Контактна інформація викладача	e-mail: iryna.khmarska@nuos.edu.ua
Консультації	На кафедрі економіки, обліку та підприємництва, очні, відповідно до графіку консультацій, індивідуальні

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Зовнішньоекономічна діяльність» належить до обов'язкових дисциплін циклу професійної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД) господарюючих суб'єктів України набуває особливого значення у сучасних умовах. Тому висококваліфіковані менеджери ЗЕД повинні мати знання і навички для роботи на міжнародному ринку для успішного здійснення ЗЕД. Вивчення курсу "Зовнішньоекономічна діяльність підприємства" забезпечує потреби підприємств та організацій щодо фахівців, які можуть здійснювати виробничу, валютнофінансову, торговельно-економічну діяльність на зовнішньому ринку. Цей курс дозволяє дати необхідні знання для майбутніх фахівців, які беруть участь у створенні експортного потенціалу підприємств. «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» є нормативною дисципліною і засвоєння основних тем курсу спрямовані на формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок стосовно прийняття управлінських рішень щодо здійснення зовнішньоекономічної діяльності, її ефективності та особливостей правового регулювання, а також набуття практичних вмінь у вирішенні певного кола економічних проблем, що постають перед вітчизняними підприємствами на зовнішніх ринках; розвиток у студента здібностей до діагностики проблем, пов'язаних зі здійсненням зовнішньоекономічної діяльності та їх вирішення.

Передумовами вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: «Економіка підприємства»; «Міжнародна економіка»; «Ціноутворення»; «Менеджмент».

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН 6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

ПРН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН 10.Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показник

Тематичний план дисципліни

№ п/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Основи зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД)				
1	Предмет, методологія і структура курсу ЗЕД.	2	2	10
2	Нормативно-правове забезпечення ЗЕД України.	2	2	10
3	Економічні теорії зовнішніх зв'язків.	2	2	10
4	Потенційні зарубіжні партнери і міжнародні господарські контракти.	2	2	10
Змістовий модуль 2. Організація проведення зовнішньоекономічної діяльності і аналіз її ефективності				
6	Зовнішня торгівля в міжнародних економічних відносинах.	2	2	5
7	Зовнішньоекономічна політика та принципи ЗЕД.	2	2	5
8	Організація управління ЗЕД на рівні підприємства.	2	2	5
9	Базисні умови поставок та класифікація цін світового ринку	1	1	5
	Всього	15	15	20

Рекомендовані джерела інформації

1. Дунська А.Р., Кузнєцова К.О. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств: навч. посіб. Київ: КПІ ім. І. Сікорського. 2022. 181 с. https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/50100/1/ManagD_2022_konspekt.pdf

2. Подцерковний О.П. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навч.-метод. посіб. Одеса: НУ «ОЮА». 2021. 166 с.

3. Зовнішньоекономічна діяльність: навч. посіб. 6-те вид., перероб. та доп. / за ред. Козака Ю. Г. Київ: Центр учбової літератури. 2019. 292 с.

4. Комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» [Електронний ресурс]: галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 051 Економіка, освітньо-професійна програма Економічна кібернетика, факультет Інформаційно-аналітичних технологій та менеджменту / ХНУРЕ; розроб. О.В.Мурзабулатова. Харків, 2022. 120 с.

5. Гриценко О. А. Правове забезпечення ЗЕД: договірні відносини та Інкотермс: навчально-практичний посібник. Харків: Право, 2021, 290 с.

6. Степаненко Т. В. Міжнародний комерційний арбітраж: навчальний посібник. Київ: Юстиніан, 2023, 280 с.

7. Заблоцька Н. В., Свічкарьова А. Г. Правове регулювання міжнародних перевезень: навчальний посібник. Одеса: Астропринт, 2024, 350 с.

8. Шемякін О. В. Право інтелектуальної власності у ЗЕД: навчально-практичний посібник. Київ: Прецедент, 2022, 410 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний портал Верховної Ради України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0438-16#Text> (дата звернення 15.08.2025)
2. Сайт SUN ONE URL: <https://sunone.com.ua/articles-uk/upravlinnya-personalomosoblivosti-ta-osnovni-etapi-procesu/> (дата звернення 15.08.2025)
3. Сайт Yaware.TimeTracker. URL: <https://yaware.com.ua/uk/blog/top-10-instrumentiv-dlya-efektivnogo-upravlinnya-personalom/> (дата звернення 15.08.2025)
4. Юридичний інтернет ресурс «Протокол» URL: https://protocol.ua/ua/pro_dergavnu_slugbu_vid_10_12_2015_889_viii_stattya_18 // (дата звернення 15.08.2025)

Критерії оцінювання результатів навчання

Рівень засвоєння матеріалу дисципліни здійснюється шляхом проведення поточного модульного контролю (ПМК) у вигляді тестових завдань різної складності, захисту звітів з практичних робіт, виконання індивідуального завдання та підсумкового контролю у формі іспиту.

Підсумкова оцінка з дисципліни складається з оцінок, отриманих за поточний (модульний) контроль, результатів виконання практичних робіт, виконання індивідуального завдання. У разі успішного навчання протягом семестру, тобто своєчасного та якісного захисту практичних робіт, виконання індивідуального завдання, отримання мінімально встановленої суми балів по кожному модулю виставляється підсумкова оцінка.

За всі контрольні заходи протягом семестру студент може отримати від 0 до 100 балів. Умовою допуску студента до заліку є мінімальна сума балів, яку студент повинен набрати у разі виконання всіх елементів модулів. Якщо студент не набрав мінімальну суму балів, йому рекомендується набрати цю кількість за рахунок виконання додаткового індивідуального завдання.

Студент, який отримав за всі КЗ протягом семестру не менше 60 балів, за його бажанням, може бути звільненим від семестрового екзамену. Студент, який набрав за всі КЗ менше 60 балів, складає підсумковий семестровий екзамен, до якого він допускається, якщо має за виконання всіх передбачених елементів модулів необхідну мінімальну суму 50 балів.

Кількість балів	Критерії оцінювання
6	Робота виконана у встановлений термін. Студент самостійно визначає тип задачі і раціонально розв'язує її. Може розв'язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам.
5-4	Робота виконана самостійно з порушенням встановлених термінів. Студент самостійно визначає тип задачі і раціонально розв'язує її. Може розв'язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам.
3-2	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Студент наводить потрібні формули. Розв'язує задачу користуючись алгоритмом. Складений звіт містить неточності у висновках та помилки
1	Студент складає скорочену умову задачі, робить обчислення лише за готовою формулою.
0	Студент не розв'язує задачі
	<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми у першому модулі 24 балів (4 роботи по 6 бали), у другому модулі 24 бали (4 роботи по 4 бали)</i>

Поточний модульний контроль

Кількість балів	Критерії оцінювання
13	Робота виконана самостійно. Відповіді на питання правильні, повні, інформативні, містять аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки.
12	У роботі відповіді в цілому правильні, достатньо повні, логічні; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.

10	У роботі відповіді частково правильні, містять неточності, недостатньо обґрунтовані.
5	У роботі відповіді мають суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовується невірна термінологія.
0	Робота не виконана
	<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми (денна форма): ЗМ 1 - 13 балів за ПМК; ЗМ 2 - 13 балів за ПМК</i>

Форма контролю	Максимальна кількість балів
	Денна форма
1. Виконання практичних завдань	8 x 6 балів = 48 балів
2. Самостійна робота	2 x 8 балів = 16 балів
3. Поточний модульний контроль	2 x 13 балів = 26 балів
4. Підсумковий контроль (екзамен)	10 балів
Всього	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Політики навчальної дисципліни

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання відповідного виду навчальної роботи.